

Mülkiye ve Mülkiyelilerin Alâmet-i Fârikaları: *Öyküleri İle Rozetler*

**4 Aralık 2010
Ankara**

Mülkiye ve Mülkiyelilerin Alâmet-i Fârikaları: Öyküleri İle Rozetler

Dr. Serdar Şahinkaya^(*)

Köklü kurumlarını yaşatamayan, geleneklerini oluşturamayan ülkemizde irfan ocağımız Siyasal Bilgiler Fakültesi, 151'inci kuruluş yılını geleneklerini koruyarak kutluyor yine bir 4 Aralık'ta.

Mekteb-i Mülkiye'den Siyasal Bilgiler Okulu'na oradan Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne doğru evrilen gelenek, mutlakiyetten meşrutiyete ve Cumhuriyet'e ve oradan günümüze uzanan siyasal ve toplumsal yapılanma süreci içerisinde hep var olmuş, bu süreçten etkilenmiş ve onu etkilemiştir.

İşte bu köklü geleneğin *alâmet-i fârikası* da her Mülkiyelinin yakasında büyük bir gurur ve onurla taşıdığı **“rozet”** leridir. Ferit Develioğlu'nun Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lûgat'inde sayfa 26'da alâmet-i fârika şu şekilde tanımlanır:

Alâmet: işaret, iz, nişan, belge.

Alâmet-i fârika: ayırıcı işaret, arma, damga.

O halde gelin, rozetlerin izlerini birlikte arayalım.

Bu bağlamda ilk başvuru kaynağımız doğal olarak Mücellidoğlu Ali Çankaya'nın sekiz ciltlik **Mülkiye Şeref Kitabı** olmalıdır.

Kitabın tam künyesini de özellikle genç kuşaklar için belirtelim;

Mücellidoğlu Ali Çankaya (1968 – 1969): **'Son Asır Türk Tarihinin Önemli Olayları İle Birlikde' Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler (Mülkiye Şeref Kitabı)**. Mars Matbaası. Ankara.

1

1-) Me'zunîn-i Mülkiyye, (1324 R.¹)

Mülkiye tarihinin bilinen ve kayıtlara geçen ilk *alâmet-i fârikası* yani rozeti Me'zunîn-i Mülkiyye, 1324 adını taşımaktadır.

Ali Çankaya Cild: II, sayfa: 1323 – 1331 arasına *yazım biçimini koruyarak* birlikte bir göz atalım;

<<1908'de Meşrûtiyet'in tekrar i'lânı üzerine 1878'den beri belirli bir şekilde kısıtlanan söz ve yazı hürriyetinin yanında daha geniş ölçüde uygulama alanı bulan **Dernek Kurma Hakkı**'na dayanarak İstanbul'da oturan ve o devrin en önemli mevki'lerinde bulunan Mülkiye Mezunları (=Me'zunîn-i Mülkiyye), Ağustos 1908 (Temmuz 1324 R.)'de **“MEKTEB-İ MÜLKİYYE ME'ZUNLARI İTTİHAD VE TEÂVÜN CEM'İYYETİ**(=Mülkiye Mektebi

^(*) **mülkiye** Genel Yayın Yönetmeni ve Siyasal Bilgiler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü yarı zamanlı öğretim elemanı.

¹ R.= Rûmî.

Me'zunları Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği) adıyle bir **dernek**² kurdular.

(...)

1912 (1328 R.)’de “**Kongre**” kararı ile adı “**ME’ZUNÎN-İ MÜLKİYYE CEM’İYYETİ**”ne çevrilen bu Dernek’in amacı, organları, çalışma şekli vb.. [bir] NİZAMNAME ile belirtilmektedir.

(...)

1913’de Cem’iyyetin adı “**Me’zunîn-i Mülkiyye İttihad ve Teâvün Cem’iyyeti**” olarak değiştirilmiş; “**Klüb**” şeklinde bir “**lokal**” meydana getirilerek Üye’lerin Cem’iyyet’den daha geniş ölçüde faydalanmaları sağlanmışdır.>>

Bu teşkilatın İç Yönetmeliği’nin (**Ta’limât-ı Dâhiliyye**) ikinci maddesi bu yazının özünü oluşturan “**rozet**” meselesi ile ilgili olup aşağıdaki biçimdedir:

“2.-A’zâya Klub dâhil ve haricinde takılmak üzere birer rozet verilir”.

İşte, Londra³’da yaptırılan o rozete ait yayınlanmış bulunan ilk görsel malzeme:

Kaynak: Çankaya, Cilt:II, s.1328.

1949 yılı İdari Şube Mezunları, 1964- 1966 dönemi Mülkiyeliler Birliği II. Başkanı ve 1967 – 1980 dönemi Genel Başkanı ve biz Mülkiyelilerin sevgili **Ayhan Açıkalın** ağabeyi (*ışıklar içerisinde yatsın*) 1990 yılların başlarında yukarıdaki görselin rozet formu ile çıkagelir. Ayhan Ağabeyin babasının amcası, 1884 Mülkiye mezunu ve Mekteb-i Mülkiye’nin 7. Müdür⁴i

² “Bu haktan mezunlar yanında aynı zamanda **Türkiye’nin ilk öğrenci derneği** olarak Mülkiye öğrencileri de, merkezi okul binası içinde olan “**Müdâvimîn-i Mülkiyye Cem’iyyeti**” yani **Mülkiye Talebe Derneği**’ni kurdular. Artık ellerinde hürriyet gibi bir ni’met geçmişti. Siyâset İlmi öğrenimi yapan Mülkiyeliler elbet bundan gereği gibi yararlanacaklardı”. Çankaya. Cilt I.s.336.

³ Rozetin Londra’da yaptırıldığı bilgisi için; Çankaya, Cilt I, s.474’e bakılabilir.

⁴ Yazım şekli korunmuştur.

(Hacı) **Mehmed Râkım Açıkalin**'dir⁵. Rozet Ayhan Ağabey'e o büyük amcanın eşi tarafından yıllar sonra verilmiştir⁶.

(Hacı) Mehmed Râkım Açıkalin

Ayhan Açıkalin

Mülkiyeli ağabeyimiz **Muzafferin Tıraş**'ın (*SBF, İktisat-Maliye. 1968–1972*) anlattığına göre; o rozetin hemen renkli fotoğrafları İletişim Fakültesinde (*eski Basın Yayın Yüksek Okulu*) çekilmiş ve rozet ileride kurulması tasarlanan Mülkiye Müzesi için Fakültemiz Dekanlığına teslim edilmiştir. Daha sonra da çekilen fotoğraf üzerinden birebir ölçekte rozetleri de yaptırılmıştır.

Rozetin renkli formunun fotoğrafı yukarıdadır. Rozette, **Me'zunîn-i Mülkiyye 1324** yazmaktadır⁷. Günümüz Türkçesi ve takvim bilgisi ile ise **Mülkiye Mezunları 1908**.

⁵ (Hacı) Mehmed Râkım Açıkalin ile ilgili ayrıntılar için: Çankaya, Cilt:II. s.834 – 836.

⁶ Konu ile ilgili teyit bilgisi, Mülkiyeliler Birliği Genel Başkanı (2010) **İhsan Feyzibeyoğlu**'ndan da alınmıştır. Ayrıca, Mülkiyeli **Muzaffer Tıraş**'ın yayın hazırlıklarını sürdürdüğü kitabın Ayhan Açıkalin'in hatıralarına ilişkin kısımdan uber dost **Engin Bural** aracılığıyla da karşılaştırılmıştır.

Rozetin dış konturları altı varakla çevrilmiş, **yıldız** ve **hilâl** birlikteliğinden oluşmaktadır. Bu birliktelik simgesel olarak binlerce yıllık yolculuk sonrası Osmanlıdan bu yana kullanıla gelmiştir. Ancak rozetteki **kızıl yıldız** ile ilgili “*özel bir anlam*” bağlamında en azından bu satırların yazarı net bir bilgiye ulaşamamıştır.

Ayrıca 1908’e tarihli bu rozet bugüne kadar *aslına uygun olarak yeniden çizilmemiştir*. İlk defa bu yazıda yer verilecek olan birebir grafik tasarımı, **Mülkiyeli grafik tasarımcısı** sevgili **İbrahim K. Dinç** (*SBF, Siyaset ve İdare. 1974 – 1980*) tarafından gerçekleştirilmiştir.

Çizimler sırasında, kaligrafik özelliklerinin aslına uygunluğu için Fakültemiz İktisat Tarihi öğretim üyesi **Doç. Dr. Murat Baskıcı** Hocamın katkılarını da kayıtlara geçirmek ve hem **sevgili Dinç** üstadada hem de **sevgili Baskıcı** hocama şükranlarımı sunmak yerinde olacaktır.

Mülkiye Mezunları 1908 ambleminin beyaz ve siyah zeminlerdeki **birebir ilk çizimleri** aşağıdaki gibidir.

2-) Müdâvimîn-i Mülkiyye Cemiyeti Rozeti, 1924 (1340 R.)

Me’zûnîn-i Mülkiyye Cem’iyetinin 1908’de Londra’da yaptırdıkları rozetlerden sonra, öğrencilerin de mezunlara benzer bir rozet talep ettikleri ve bunun için girişimlerde bulundukları da bilinmektedir.

Bu öğrenci girişimleri için Çankaya’nın C.I, s.475’ine yine yazım kurallarını koruyarak birlikte bir göz atalım:

<< (...)öğrencilerin⁸ de bir Rozet’e sâhib olmaları tez’i de ilk defa **Hâle Dergisi**’nde⁹ ortaya atılmaktadır:

⁷ Sayın **Kudret Emiroğlu** ve **Doç. Dr. Murat Baskıcı** Hocalarıma transkripsiyon için çok teşekkür ediyorum.

⁸ Ali Çankaya, sekiz ciltlik eserinde **öğrenci** yerine **öğrenici** kelimesini kullanmaktadır.

⁹ **Hâle** adlı el yazması Okul Dergisi. 2.sene ve 1 Kânun-i Evvel 1340 (Aralık1924) günlü 4.sayısı. Çankaya, C.I, s.472’deki 4 nolu dipnot.

“Alâmet-i fârikalar, her müessese mensubûnun kendi birliği altında toplanır ve temsil eder. Avrupa’da yaygın hâle gelmiş bulunan bu temsili alâmetler yavaş yavaş memleketimize de girmeye başladı.

Muhtelif kumpanyalara ve amele cem’iyyetlerine kadar sirayet eden bu teşebbüs Dişçi, Eczâcî, Orman, Ziraat, Galatasaray, İstanbul Lisesi gibi Mekâtib-i Resmiyye’de görülüyor.

Yarım asırlık bir hayata sâhib bulunan Mektebimiz Talebesi’nin de Me’zûnîn-i Mülkiyye’de olduğu gibi bir rozeti bulunmasını isteriz.

Bu hususta müdâvimin’in (öğrencilerin)nazar-ı dikkatini celb ve teşvik maksadıyla yukarıya bir rozet numunesi koymuş bulunuyoruz. Az zamanda ve mükemmel bir surette bu şeklin vücuda gelmesini arkadaşlardan temenni ederiz.>>>

İşte Mülkiye öğrencilerinin talepleri bu şekildedir. Ve 1924’de Matbaa-i Âmire (Devlet Basımevi) meşhur Hattâtlarından Halil Efendi¹⁰, ye çizdirilen eser aşağıdadır.

Kaynak: Çankaya, Cilt: I, s.475.

Hattât Halil Efendi’nin çizdiği eskizin altında **Mekteb-i Mülkiyye** yazmaktadır. Yukarıdaki yıldız içerisindeki rakam 1294’dür. İşte bu rakam bir miktar kafa karıştırabilir. Bana da ilk başta garip gelmişti. Zira 1294 esas olarak 1877 yılına tekabül etmektedir¹¹.

Mülkiye’nin kuruluş yılının 1859 olduğu bilinmesine rağmen 1877’ye tekabül eden 1294’ün yazılması meselesini yine Çankaya C.I, s.134’de yer alan şu satırlar yardımı ile öğrenebildim.

<<Gerekli bütün hazırlıklar tamamlanmış ve **1 Aralık 1877 (= 25 Zilkaade 1294) Cumartesi** günü yapılan Tören ve arkasından İlm-i Servet (Ekonomi, Maliye) Müderrisi Saadetlû Ohannes Efendi’nin

¹⁰ Çankaya, C.I,s.475’deki 6 nolu dipnot.

¹¹ Bu mesele ile ilgili olarak, M. Bülent Varlık, Kudret Emiroğlu ve ODTÜ Tarih Bölümünden Doç.Dr. Recep Boztemur, İlter Ertuğrul, Murat Uluğtekin hocalara çok teşekkürler.

açılış dersi ile Aziz Mülkiye'miz, yüksek öğretim müessesesi olarak ikinci defa Büyük Millet'imizin hizmetine giriyordu>>

Demek ki, 1924 yılında rozet talebinde bulunan öğrenciler, kuruluş tarihi olarak 1859'u değil, ikinci açılış tarihi olan 1877'yi benimsemişlerdi.

Rozet yaptırma kampanyasının sonuçları 1929'da alınacak ve öğrenci ile mezunlar birlikte bugün de büyük bir gurur ve onurla taşıdıkları rozetlerine kavuşacaklardı.

3-) MM, SBO ve SBF Rozetleri

Aşağıda anlatılacaklar, o dönemdeki adıyla Mülkiyeliler Birliği Dergisi'nin 1980 yılında birleşik sayı olarak yayınlanan 57-58inci sayının 28–29 uncu sayfalarında yer alan **Mülkiye Rozetinin Öyküsü** başlıklı imzasız yazıdan alınmıştır¹².

<< Mülkiye'ye özel sınavla öğrenci alındığı yıllarda, herhalde sınavların zorluğundan olacak, sınavı kazanan rozet satıcısına veya okul kooperatifine koşar, bir rozet alır, yakasına takarak göğsünü gere gere Ulus meydanında veya Cebeci'de tur atardı.

Kasım ayında okul açıldığı zaman, son sınıftaki ağabeyler, adetleri yüzü geçmeyen birinci sınıf öğrencilerini toplar, onlara Mülkiye'nin gelenekleri, Mülkiyelilik ruhu konusunda bilgiler verirler, söz rozete gelince, onun için de şöyle derlerdi:

—Bu rozet Mülkiye'nin simgesidir. Onu hiçbir zaman yere düşürmeyeceksiniz, uygunsuz yerlerde takmayacaksınız. Onun onurunu korumayı, yaşamınız boyunca görev bileceksiniz.

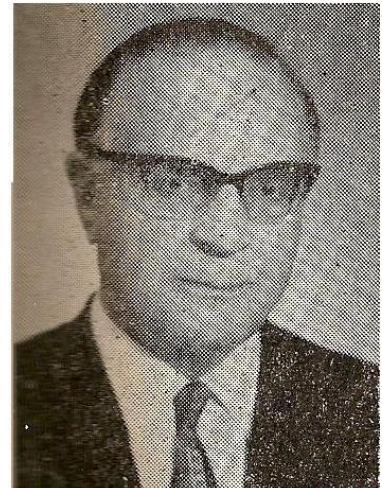
Yakalarımıza taktığımız rozetler üzerinde harfler değişik olabiliyordu. Kimisinde «MM», kimisinde «S.B.O.», kimisinde de «S.B.F.» harfleri bulunuyordu. Fakat hepsinin büyüklükleri aynıydı. Hepsinin rengi LACİVERT-BEYAZ'DI. Hepsinin üzerinde yaldızlanmış TÜRKİYE haritası vardı.

Acaba binlerce Mülkiyelinin yakalarında gururla taşıdıkları bu rozeti ilk kez kim düşündü, kim taslağını çizdi, kimler onu yaygınlaştırdı?

Bu sorulara doğru yanıt verebilecek tek kişi olan Sayın **Bekir Sıtkı Bayraktaroğlu** ile Mülkiyeliler Birliği'nin mütevazı bir odasında konuşuyoruz. Sayın Bayraktaroğlu 1929 yılında Mülkiyeyi bitirmiş. Tam elli yıllık mezun. Elli yıllık mezunlar için Mülkiyeliler Birliğinin düzenlediği törene katılmak üzere Ankara'ya gelmiş.

— **Biraz özgeçmişinizden söz eder misiniz?**

— Mülkiyeyi bitirdikten sonra çeşitli ilçelerde kaymakamlık yaptım. 1953 yılında kendi isteğimle emekliye ayrıldım. Bir süre tarımla uğraştım. Şimdi İstanbul'da çoluk çocuğum, torunlarım arasında emekli yaşamımı sürdürüyorum.

Bekir Sıtkı BAYRAKDAROĞLU- 1929 Mezun

¹² Yazıda yer verilecek görseller yazının dergide basılı biçiminde olmayıp Çankaya, C.V'den taranarak tarafımızdan eklenmiştir.

— **Mülkiyedeki öğrencilik yaşamınız nasıldı?**

—Mülkiye'ye 1926 yılında girdim. Söylemeğe gerek yoktur ki, o tarihte Mektep İstanbul'daydı ve üç yıldır. Ben ikinci sınıfta iken «Mülkiye Talebe Cemiyeti» başkanı seçildim.

— **Talebe Cemiyeti kurulalı çok olmuş muydu?**

— Hayır. Bir yıl önce kurulmuştu. Ben ikinci başkanım.

—**Sayın Bayraktaroğlu, Sayın A. Çankaya'nın «Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler» adlı eserinin V. cildinin 1900.üçüncü sayfasında sizin «Mülkiye Talebe Cemiyeti Başkanı» olarak bugün Mülkiyelilerin yakalarına taktıkları rozeti hazırlattığınız ve bastırıldığınız yazılıdır¹³. Böyle bir rozet için nereden esinlendiniz?**

—Biz talebe cemiyetleri başkanları olarak, Tıbbiye Talebe Cemiyeti Başkanı İbrahim beyin başkanlığında sık sık toplanırdık. Öğrencileri ve derneklerimizi ilgilendiren çeşitli konuları aramızda görüşürdük. Bir gün İstanbul'a Uluslararası Öğrenci Dernekleri Birliğinin üç temsilcisi geldi. Bunlardan biri Fransız, biri İngiliz biri Alman'dı. Bizimle ilişki kurdular. Bize dernekçilik ve uluslararası öğrenci ilişkileri konusunda hayli yardımcı oldular. Onlardan çok şey öğrendik. Sonra onların onuruna Tokatlıyan'da (İstanbul'da Beyoğlunda) bir toplantı düzenledik. Toplantıda başkanlar dışında üyeler de vardı. Hayli kalabalıktık. Mülkiyeden de 5-6 kişi vardık. Burada da görüşmelerimiz devam etti. O arada her üçünün de göğsünde aynı rozetin bulunduğu dikkatimi çekti. Bu uluslararası yüksel tahsil öğrenci birliğinin rozeti idi. Rozetin üzerinde «E.İ.S.» harfleri, bu harflerin altında yeryüzü küresinin resmi vardı. İşte biz Mülkiye rozeti için bu rozetten etkilendik.

İzzeddin Tuğrul NİŞBAY - 1924 Mezun

Taceddin ORTAÇ - 1930 Mezun

—**Peki, bu düşüncenizi nasıl uygulama alanına koydunuz?**

—Mektebe döndüğümde konuyu diğer talebe cemiyetinde çalışan arkadaşlarıma açtım. Niçin bizim de bir rozetimiz olmasın, dedim. Arkadaşlar uygun karşıladılar. Bunun üzerine elinden iyi resim yapmak gelen Tacettin'i buldum. (Sayın Tacettin ORTAÇ, Mülkiye 1930 mezunu.)

¹³ Çankaya, C.V, s.1899'dan: "Mülkiye'de öğrenci iken 'Mülkiye Talebe Cem'iyeti Başkanı' bulunduğu sırada, eskizini rahmetli İzzeddin Tuğrul Nişbay'ın çizdiği bugünkü Mülkiye rozetini hazırlatmış ve 1929'da ilk def'a olarak Almanya'da yaptırmıştır". Evet Çankaya'nın satırları böyledir. Fakat burada bir isim fahırlığı vardır.

Ona, «E.İ.S.» rozetini örnek olarak birkaç model hazırlamasını rica ettim. Memnuniyetle kabul etti¹⁴.

«E.İ.S.» harfleri yerine «MM», yeryüzü yuvarlağı yerine Türkiye haritasını koyarak birkaç model hazırladı. Bu modelleri talebe cemiyetinde inceledik. Ben oyumu uluslararası öğrenci birliğinin modeline benzeyenden yana kullandım. Bu model çoğunluk sağladı.

—**LACİVERT-BEYAZ renk de o zaman mı seçildi?**

—Evet

—**Biliyorsunuz, bu lacivert beyaz renkler şimdi bütün Mülkiye kuruluşları tarafından kabul edilmiş renklerdir. Flamamızda var, armamızda var, rozetimizde var. Şu anda MÜLKİYE-Spor kulübünün lisanslı sekiz yüz dolayında oyuncusu da bu Lacivert-Beyaz renkli formayı taşıyor. Sizin zamanınızdan önce, yani bu Lacivert-Beyaz renk kabul edilmeden önce Mülkiye'yi simgeleyen renkler hangisiydi?**

—Lacivert-Beyazdan önce Mülkiyelilerce kabul edilmiş renkler olduğunu sanmıyorum. Daha doğrusu biz mektebe girdiğimizde yoktu. Bakın size bu konuda bir anımı anlatayım. Şapka İnkılâbından sonra, doğaldır ki Mülkiye talebesi de başından fesi attı. O tarihte müdür muavini bulunan Eşref Bey biz öğrenciler için kasket yaptırdı. Kasketin ortasında yeşil renkli bir kokart vardı. Bu yüzden herkes bizi ormancı sanırdı.

—**İlk rozeti nerede bastırdınız. O tarihte Türkiye’de rozet yapacak firma var mıydı?**

—Hayır. Onun için Almanya’ya sipariş verdik. Sipariş verme tarihimiz, sanırım, 1928 ilkbaharıydı. Almanya’dan bize üç örnek gönderildi. Biz o yaz bunlar üzerinde yeniden bir inceleme yaptık. Sonra bugün kullanılan modeli seçtik. İlk partide 400 kadar sipariş verildi.

—**Bu rozetler Mülkiye topluluğu tarafından nasıl karşılandı?**

—Çok iyi karşılandı. En ufak bir eleştiri bile gelmedi. Bastırdığımız 400 adet rozet kapışıldı. Ben 1929 yılında Talebe Cemiyet Başkanlığından ayrıldım. Benden sonra başkan olan Kıbrıslı Nef’i (Sayın Ali Nef’i Korürek) ’de 800 tane daha bastırmak zorunda kaldı.

—**Sayın Bayraktaroğlu, Bu model bir rozeti tercih etmenizın nedenleri nelerdir?**

—Söyleyeyim. Bir kere rozetimiz estetik bakımından olağanüstü bir güzellik taşır. Göze hoş görünür. Ölçülüdür, biçimlidir. Sonra taklid edilmesi çok güçtür. Bu yolda çeşitli girişimler olmuşsa da başarı kazanamamıştır. O tarihe kadar İstanbul Hukuk Fakültesi’nin de rozeti yoktu. Bizden görerek, onlar da bugün kullandıkları rozeti yaptılar.

Bayraktaroğlu ağabeyimizle rozet konusundaki konuşmamız burada bitiyor. Verdiği değerli bilgiler için Dergimiz adına kendisine teşekkür eder, sağlık ve mutluluk dolu daha nice uzun yıllar dileriz >>.

¹⁴ 9 nolu dipnottaki farklılık tam da bu noktadadır. Röportaj yapılan Sayın **Bayrakdaroglu**, (Çankaya’da Bayrakdaroglu yazılı iken dergide Bayraktaoglu olarak anılmaktadır) eskizi 1930 mezunu **Tacettin Ortaç**’ın çizdiğini beyan etmektedir. O halde ilk eskizi 1924 mezunu **İzzeddin Tuğrul Nişbay** mı yoksa 1930 mezunu **Tacettin Ortaç** mı çizmiştir? Mezuniyet yıllarına bakıldığında rozeti yaptıran Bayrakdaroglu’nun kendisinden beş yıl önce mezun olmuş bir Mülkiyeliye eskiz hazırlatmasındansa kendisinden bir sene küçük bir Mülkiyeliden talep de bulunması akla daha yatkın geliyor. Bu durum en azından şimdiki bilgilerle tam aydınlığa kavuşmamış olsa da her üç Mülkiyeli büyüğümüze de şükran borçlu olduğumuzu düşünüyorum.

Sayın Bayrakdaroğlu'nun gelişimini özetlediği rozetlerimizin son şekillerinin Mülkiyeli grafik tasarımcısı **İbrahim K. Dinç** tarafından büyük bir özenle yeniden çizilmiş ve ölçeklendirilmiş ve renk standartları kayıt altına alınmış örnekleri aşağıdadır:

Mekteb-i Mülkiye

Siyasal Bilgiler Okulu

Siyasal Bilgiler Fakültesi

Mülkiye geleneğinin anlam ve gücünü kavramada önemli göstergelerden biri olan **Mülkiye Marşı**'mızın ilk dört dizesini paylaşmak rozetlerimizin formunun anlamını kavramada yardımcı olacaktır.

*“Başka bir aşk istemez, aşkınla çarpar kalbimiz,
Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz.
Gül ki sen neş'enle gülsün ay, güneş, toprak, deniz.
Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz.”*

Bu dizelerdeki “**Vatan**” kelimesinin baş harfi olan **V**, rozetimizin genel formunu belirlemektedir. **MM** biçimindeki rozetimizin sağ kısmındaki kesikli form ise “**Vatan İçin**” ifadesindeki **için** kelimesinin ilk harfi olan **İ**’yi simgelemektedir.

